NIE MOŻEMY JUŻ CZEKAĆ

Apel o wsparcie żyjących w Polsce ofiar niemieckiego nazizmu

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele,

w Polsce żyje dziś **około 50 tysięcy osób**, które w czasie niemieckiej okupacji doświadczyły szczególnych prześladowań. Są wśród nich byli więźniowie obozów koncentracyjnych i więzień, osoby deportowane do Niemiec na roboty przymusowe oraz inne ofiary nazistowskich represji.

Za liczbami kryją się konkretne ludzkie losy: dziecko deportowane wraz z rodziną w głąb Rzeszy, młody człowiek uwięziony w obozie koncentracyjnym, kobieta zmuszona do niewolniczej pracy. Doświadczenia wojenne naznaczyły całe ich życie, odbierając im zdrowie, dzieciństwo albo młodość.

Dziś to osoby w bardzo podeszłym wieku. Wielu z nich ma ponad 90 lat. Zmagają się z chorobami i samotnością, coraz częściej potrzebują pomocy innych w codziennym życiu, a koszty leczenia i opieki stają się dla nich coraz większym obciążeniem. Z każdym miesiącem jest ich coraz mniej. **Nie mogą dłużej czekać** – dla wielu z nich dalsze odwlekanie decyzji o pomocy oznacza, że nadejdzie ona zbyt późno.

Już kilka miesięcy temu polskie organizacje zrzeszające osoby poszkodowane przez Trzecią Rzeszę oraz Rada i Zarząd Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie" zwróciły się do rządu Niemiec z apelem o gest humanitarny i stworzenie trwałego mechanizmu wsparcia [www.fpnp.pl/apel/]. Przypominaliśmy wówczas, że **duże programy indywidualnych wypłat dla ofiar nazistowskich prześladowań w Polsce zakończyły się ponad dwadzieścia lat temu**. Większość z niespełna 50 tysięcy żyjących dziś osób poszkodowanych otrzymała w przeszłości świadczenia w ramach programów realizowanych przez Fundację „Polsko-Niemieckie Pojednanie". Od tego czasu pomoc ma jedynie marginalny zasięg, choć potrzeby starzejących się ofiar stale rosną.

Mieliśmy nadzieję, że deklaracje dotyczące odpowiedzialności historycznej i gestu humanitarnego doprowadzą do konkretnej decyzji. Strona niemiecka jest świadoma moralnej odpowiedzialności za losy żyjących jeszcze ofiar nazistowskich prześladowań, a dane Federalnego Ministerstwa Finansów wskazują, że nie brakuje środków na ich wsparcie. **Do dziś jednak decyzja nie zapadła, dlatego podtrzymujemy nasz apel do rządu Republiki Federalnej Niemiec o ustanowienie trwałego mechanizmu pomocy humanitarnej.**

Zwracamy się dziś przede wszystkim do niemieckiego społeczeństwa obywatelskiego z prośbą o humanitarne wsparcie żyjących ofiar nazistowskich prześladowań. Nasz apel kierujemy do osób prywatnych, przedsiębiorstw, fundacji, organizacji społecznych oraz wszystkich ludzi dobrej woli.

Każda przekazana kwota ma znaczenie. Może pomóc w zakupie leków, aparatu słuchowego, okularów czy sprzętu medycznego, opłaceniu rehabilitacji albo części kosztów opieki. Takie wsparcie może ułatwić codzienne życie, pomóc zachować samodzielność i dać większe poczucie bezpieczeństwa.

Pojednanie polsko-niemieckie nie opiera się wyłącznie na traktatach i decyzjach rządów. Od dziesięcioleci budują je także ludzie po obu stronach granicy. Ważną rolę odegrały w tym organizacje chrześcijańskie i środowiska kościelne, które często jako pierwsze podejmowały działania na rzecz pojednania i pomocy ofiarom nazistowskich zbrodni. Swój wkład wniosły również liczne inne organizacje i osoby prywatne, dając wyraz solidarności z osobami poszkodowanymi. **Dziś ponownie prosimy o tę solidarność – nie tylko w słowach, lecz przede wszystkim w działaniu**.

Nasz apel kierujemy również do społeczeństw obywatelskich innych państw. Pomoc żyjącym jeszcze ofiarom nazistowskich prześladowań jest wyrazem pamięci, odpowiedzialności i ludzkiej solidarności.

Fundacja „Polsko-Niemieckie Pojednanie” od ponad trzydziestu lat wspiera osoby poszkodowane przez Trzecią Rzeszę. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu i współpracy z organizacjami zrzeszającymi te osoby dobrze znamy ich sytuację i potrzeby. **Zebrane darowizny zostaną przeznaczone na bezpośrednią pomoc humanitarną.** Aby pomoc mogła jak najszybciej dotrzeć do potrzebujących, zachęcamy do wpłat na poniższe rachunki Fundacji:

Fundacja „Polsko-Niemieckie Pojednanie”
Stiftung „Polnisch-Deutsche Aussöhnung“

Wpłaty w PLN
IBAN: PL21 1050 0086 1000 0090 3096 9001
Tytuł przelewu: Pomoc dla ofiar nazizmu

Wpłaty w EUR
IBAN: PL76 1050 0086 1000 0022 7364 6535
BIC/SWIFT: INGBPLPW
Tytuł przelewu: Spende – NS-Überlebende

Nie czekajmy. Pomóżmy teraz.

Warszawa, dnia 5.11.2026

Mikołaj Skłodowski – Prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych; urodzony w obozie koncentracyjnym KL Ravensbrück.

Stanisław Zalewski – Honorowy Prezes Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych; uczestnik ruchu oporu, były więzień Pawiaka, KL Auschwitz-Birkenau, KL Mauthausen i Gusen.

Czesław Lewandowski – Prezes Zarządu Głównego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych; były więzień polityczny niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Stutthof.

Bogdan Bartnikowski – Wiceprezes i Skarbnik Związku Powstańców Warszawskich, członek Zarządu Stowarzyszenia Więźniów Byłych Dzieci Hitlerowskich Obozów Koncentracyjnych; uczestnik Powstania Warszawskiego, były więzień KL Auschwitz-Birkenau.

Leonard Kostera – Przewodniczący Zarządu Głównego Stowarzyszenia Polaków Represjonowanych przez Trzecią Rzeszę.

Jan Okulicz-Kozaryn – Prezes Stowarzyszenia Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej

Członkowie Rady Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie”
Jan Barcz – profesor prawa międzynarodowego, dyplomata - m.in. członek zespołu MSZ uczestniczącego w Konferencji „2+4”, negocjującego traktaty polsko-niemieckie 1990-1991 (w tym porozumienie z 16 października 1991 r. i z 2000 r. w sprawie pomocy dla ofiar zbrodni nazistowskich), były Ambasador RP w Wiedniu.
Waldemar Czachur – profesor Uniwersytetu Warszawskiego, germanista i niemcoznawca; współinicjator i współredaktor Biuletynu Niemieckiego.

Jerzy Kranz – profesor prawa międzynarodowego i dyplomata; były podsekretarz stanu w MSZ i były ambasador RP w Republice Federalnej Niemiec; główny polski negocjator w wielostronnych rokowaniach z Niemcami i z Austrią w sprawie świadczeń dla byłych pracowników niewolniczych i przymusowych niemieckiego narodowego socjalizmu (2000)

Agnieszka Łada-Konefał – politolożka i niemcoznawczyni; zastępczyni dyrektora Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich (Deutsches Polen-Institut) w Darmstadt.

Cezary Obracht-Prondzyński – profesor socjologii i antropologii społecznej; działacz społeczny i animator kultury.

Rafał Żytyniec – kulturoznawca i muzealnik; dyrektor Muzeum Historycznego w Ełku.

Zarząd Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie”
Jakub Deka – Przewodniczący Zarządu

Agnieszka Dzierżanowska – Sekretarz Zarządu